

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

29 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 februarie 2022, în cauza penală în privința lui,

Găvaze Dorel XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 18.11.2019 – 29.06.2021;

Instanța de apel: 06.08.2021 – 01.02.2022;

Instanța de recurs: 11.04.2022 – 29.06.2022.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița din 29 iunie 2021 Găvaze Dorel XXXXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 207 Cod penal și în baza acestei Legi, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința în cauză, prima instanță a constatat că prin hotărârea Judecătoriei Florești din 01.04.2016, copiilor minori Găvaze Sorin și Găvaze Cătălin, ambii născuți la data de XXXXX, le-a fost stabilit domiciliul cu tatăl lor Găvaze Dorel XXXXX, care locuia și avea în folosință spațiul locativ situat în or. XXXXX.

La data de 27.08.2018, Găvaze Dorel având scopul de a-și scoate ilegal copiii minori Găvaze Sorin și Găvaze Cătălin din țară, pentru ca să-și stabilească împreună cu ei un alt domiciliu în Federația Rusă, acționând contrar prevederilor art. 1 alin. (4) din Legea nr. 269 din 09.11.1994, „Cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova”, în care este stipulat că, în cazul în care minorul pleacă să se domicilieze în străinătate, este necesar consimțământul, exprimat prin declarațiile, al ambilor părinți ale căror semnături se legalizează notarial, fără a-și informa fosta soție, respectiv

mama acestor doi copii Găvaze Liliana, precum și tăinuind de colaboratorii Departamentului Poliției de Frontieră, că scopul lui este de a pleca să domicilieze în străinătate, pentru ca în acest sens să nu fie obligat să prezinte declarația scrisă a celuilalt părinte, autenticată notarial, că consimte ca copiii lor Găvaze Sorin și Găvaze Cătălin, să domicilieze în străinătate, pe care el nu o avea, au părăsit teritoriul Republicii Moldova prin PTF „Otaci-Moghiliov-Podolsk Auto”, și până în prezent copiii nu s-au întors în țară.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanță a reținut că, în drept, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 207 Cod penal, cu semnele calificative: *scoaterea ilegală a copilului din țară pe cale ilegală, în scopuri altele decât cele indicate la art. 206 Cod penal.*

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, avocatul Sergiu Guțu acționând în numele inculpatului Găvaze Dorel a contestat cu apel, prin care a solicitat casarea sentinței în cauză, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a lui Găvaze Dorel în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală.

În motivarea cererii de apel, apărarea a menționat că infracțiunea incriminată lui Găvaze Dorel se axează pe libera circulație și domiciliere a persoanelor, invocând că art. 27 alin. (1) din Constituția RM garantează dreptul la libera circulație în țară, iar alin. (2) al aceluiași articol, relevă că oricărui cetățean al RM îi este asigurat, dreptul de a-și stabili domiciliu sau reședința în orice localitate din țară, de a ieși, de a emigra și de a reveni în țară.

Cu referire la acuzarea înaintată lui Găvaze Dorel, ca părinte, reprezentant legal a lui Sorin și Cătălin, i se încredințează faptul schimbării domiciliului copiilor minor și stabilirea cu domicilierea permanentă a acestora pe teritoriul altui stat, circumstanțe care sunt nefondate, întrucât conform prevederilor art. 30 Cod civil în vigoare la data de 27.08.2018, domiciliul persoanei fizice este locul unde acesta își are locuința statornică sau principală, iar reședința este locul persoanei fizice unde își are locuința temporară sau secundară, iar persoana își păstrează domiciliul atâta timp cât nu și-a stabilit un altul.

Sub acest aspect, apărătorul a menționat că domiciliul minorului art. 31 alin. (1) Cod civil (în vigoare la perioada 27.08.2018) este la părinții sau la acel părinte la care locuiește permanent, iar conform alin. (4) art. 31 Cod civil, domiciliul minorului, în cazul în care este reprezentat doar de un părinte, este la reprezentantul legal.

În această ordine de idei, a subliniat că prin hotărârea Judecătorei Florești din 01.04.2016 a fost determinat domiciliul copiilor minori cu unul dintre reprezentanții legali - părinte, și anume cu Găvaze Dorel.

Astfel, ținând cont de ratificarea multiplilor acte internaționale prioritate și obligatorii în raport cu legislația internă, hotărârile judecătorești privind determinarea

domiciliului copiilor, oferă dreptul reprezentantului legal de a decide locul reședinței obișnuite, adică al domiciliului copilului cu părintele căruia i-a fost încredințat și care acordă dreptul de a decide asupra reședinței obișnuite (domiciliul) copiilor minori, creând astfel posibilitatea de deplasare legală cu unul dintre reprezentanții legali - părinte și nu ilegală a copilului spre stabilire de reședință obișnuită în plan internațional, peste hotarele țării, întrucât nu are loc o încălcare a hotărârii referitoare la încredințarea sa, iar o deplasare fără drept, adică scoaterea ilegală a copilului din țară, va fi în cazul în care un copil ar fi deplasat peste granița internațională prin încălcarea hotărârii judecătorești cu privire la încredințare.

Apelantul a indicat că Găvaze Dorel nu a încălcat hotărârea judecătorei Florești din 01.04.2016 prin care i s-a încredințat spre domiciliere copii minorii, fiindu-i transmisă inclusiv și capacitatea de a decide asupra reședinței obișnuite a copiilor, iar din conținutul acestei hotărâri nu se denotă că aceasta are efecte doar în interiorul țării, ci și pe plan extern.

Într-o altă ordine de idei, se relevă că presupusa încălcare a art. 1 alin. (4) al Legii nr. 269/09.11.1994, nu a avut loc, deoarece potrivit informației Agenției Servicii Publice, Găvaze Dorel și copii săi își au domiciliul în XXXXX, iar Găvaze Dorel plecând temporar la câștig peste hotarele țării nu a schimbat domiciliul copiilor minorii, acesta a rămas același, doar pe perioada activității în Federația Rusă a contractat o locuință temporară și nu una statornică, iar din cauza că domiciliul copiilor a fost stabilit cu el, a dus la schimbarea reședinței copiilor și nu a domiciliului.

Concomitent, a notat că prima instanță în mod eronat a interpretat prevederile art. 1 alin. (4) al Legii nr. 269/09.11.1994 care prevede că doar la plecarea spre domiciliere peste hotarele țării se cere consimțământul celuilalt părinte de la care este excepția legată de prezența hotărârii de încredințare ce înzestrează părintele cu responsabilității, inclusiv cu drept de decideră asupra domiciliului copiilor și nu și în cazul unei reședințe în cadrul unei locuințe temporare sau secundare.

La fel, a menționat că legiuitorul intern a catalogat domicilierea în străinătate cu emigrare autorizată și la fel o interpretare extensiv defavorabilă nu poate avea loc, fiind prezentă situația unei interpretării sistematice, deoarece nu poate fi cazul unei reședințe (temporare) în cadrul unei locuințe secundare sau temporare peste hotarele țării, catalogată ca domiciliere peste hotarele țării, cu excepția cazului când această locuință temporară sau secundară va deveni principală sau statornică, concluzie ce se desprinde din punctul 92 al Hotărârii Guvernului nr. 125/18.02.2013, potrivit căruia cetățenii, cetățeni străini, apatrizii, minorii, adulții, etc., nu pot avea concomitent decât un singur domiciliu și/sau o singură reședință.

Astfel, apărătorul a subliniat că Găvaze Dorel și copii săi minorii își au domiciliu permanent în XXXXX, iar în Federația Rusă își au doar reședința pe perioada de

activitate, prin urmare conchide că Găvaze Dorel nu a emigrat ilegal, ceea ce denotă lipsa în acțiunile lui Găvaze Dorel a elementelor componente de infracțiune, în special a laturii obiective.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 februarie 2022, apelul avocatului Sergiu Guțu declarat în numele inculpatului Găvaze Dorel, împotriva sentinței a fost admis din alte motive decât cele invocate, cu casarea parțială a sentinței în latura pedepsei, rejudecată cauza și emisă o hotărâre nouă, după cum urmează:

În temeiul art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală și art. 2 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021, se liberează Găvaze Dorel XXXXX de la executarea pedepsei sub formă de închisoare stabilită pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 207 Cod penal. Măsura preventivă - arestul preventiv aplicat în privința lui Găvaze Dorel XXXXX se revocă, cu încetarea procedurii de căutare.

În rest, a fost menținută sentința fără modificări.

4.1. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel audiind opiniile participanților la proces, cercetând materialele cauzei penale în raport cu argumentele invocate, verificând legalitatea și temeinicia sentinței în baza materialelor dosarului, a conchis că apelul declarat de avocatul Sergiu Guțu în numele inculpatului Găvaze Dorel împotriva sentinței Judecătoriai Edineț, sediul Ocnița din 29 iunie 2021 urmează a fi admis, din alte motive decât cele invocate, cu casarea parțială a sentinței în latura pedepsei, din următoarele considerente:

Cu titlu preliminar, instanța de apel a evedențiat că cauza penală de învinuire a lui Găvaze Dorel în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 207 Cod penal, a fost examinată în procedură generală, în lipsa inculpatului.

Potrivit textului apelului înaintat, instanța de apel constată că avocatul Sergiu Guțu în interesele inculpatului Găvaze Dorel și-a manifestat dezacordul cu sentința contestată sub latura stabilirii vinovăției, considerând că acțiunile lui Găvaze Dorel nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii înaintate.

În pofida faptului că inculpatul Găvaze Dorel în ședințele de judecată nu s-a prezentat, iar partea apărării a pledat pentru adoptarea unei sentințe de achitare, instanța de apel a stabilit că instanța de fond corect a constatat starea de fapt ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, iar acțiunile lui Găvaze Dorel just au fost încadrate în baza dispozițiilor art. 207 Cod penal, cu semnele calificative: *scoaterea ilegală a copilului din țară pe cale ilegală, în scopuri altele decât cele indicate la art. 206 Cod penal.*

Așadar, prima instanță a adoptat o soluție corectă la caz, de condamnare a inculpatului Găvaze Dorel, or, instanța de apel a constatat că prima instanță nu a

comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea acțiunilor infracționale, stabilirea și individualizarea pedepsei.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a notat că prima instanță în sentință corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 207 Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludentei, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptei și prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunilor incriminate.

Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel a stabilit ca fiind dovedită în afara dubiilor rezonabile vina inculpatului Găvaze Dorel pe deplin prin probele pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de fond, verificate prin citire în apel, care și anume prin: *declarațiile părții vătămate Găvaze Liliana (f.d.6-13, vol.II); declarațiile martorului Ștefîrța Ina (f.d.14-14, vol.II); declarațiile martorului Muntean Rodica (f.d.15-16, vol.II); procesul-verbal privind denunțul de constatare a circumstanțelor săvârșirii infracțiunii din 24.04.2019 (f.d.3, vol.I); informația obținută prin intermediul sistemului automatizat „Acces”, potrivit căreia copiii Cătălin Găvaze și Sorin Găvaze, au traversat frontiera de stat prin PTF Otaci-Moghiliov-Podolsk auto ieșind de pe teritoriul Republicii Moldova și până în prezent nu au revenit în țară (f.d.12-13, vol.I); informația obținută prin intermediul sistemului automatizat „Acces”, cu referire la inculpatul Găvaze Dorel, conform căreia ultimul prin punctul de trecere a frontierei de stat prin PTF Otaci-Moghiliov- Podolsk auto, a părăsit teritoriul Republicii Moldova, după care Găvaze Dorel a revenit de două ori în țară, iar ultima dată a părăsit hotarele țării la data de 01.12.2018 și nu a mai revenit (f.d.15, vol.I); hotărârea Judecătoriei Florești din 01.04.2016, conform căreia s-a admis cererea înaintată de Găvaze Dorel împotriva Liliane Găvaze cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori Găvaze Sorin și Găvaze Cătălin, cu tatăl lor Găvaze Dorel XXXXX (f.d.23-26, vol.I); confirmarea directorului școlii primare XXXXX Rodica Munteanu, din care rezultă că în urma cererii tatălui Găvaze Dorel la data de 03.09.2018, au fost eliberate actele elevilor Găvaze Sorin și Găvaze Cătălin din motivul schimbării locului de trai peste hotarele țării în Federația Rusă, unde tatăl a confirmat școlarizarea copiilor, fiind anexată și cererea lui Găvaze Dorel (f.d.34-35, vol.I); informația notarului Goinic Cristina, prin care ultima comunică că la biroul său s-au prezentat Găvaze Dorel și Găvaze Liliana cu solicitarea de autentificare a declarației privind acordul la dobândirea cetățeniei române cu menținerea domiciliului în*

Republica Moldova a copiilor Găvaze Cătălin și Găvaze Sorin, însă orice altă declarație referitor la copiii menționați la biroul notarial Găvaze Liliana nu a semnat (f.d.55, vol.I); informația parvenită de la notarul Buzu Iadvoiga, potrivit căreia ultima aduce la cunoștință faptul că în urma verificării arhivei actelor notariale a stabilit că pe parcursul anului 2018, Găvaze Liliana nu a întocmit nicio declarație privind acordul la ieșirea din țară a copiilor săi Găvaze Sorin și Găvaze Cătălin sau orice altă declarație referitor la ultimii (f.d.59, vol.I); declarația Lilianei Găvaze din 13.06.2018, întocmită la notarul Ion Conoval prin care prima își declară acordul său la dobândirea cetățeniei Federației Ruse de către copii minori Găvaze Sorin și Găvaze Cătălin, împreună cu tata Găvaze Dorel (f.d.83, vol.I); adeverințele eliberate de către instituția publică „Agenția Servicii Publice”, în privința lui Găvaze Sorin, Găvaze Cătălin și Găvaze Dorel potrivit cărora se adeverește că ei se consideră cetățeni al Republicii Moldova (f.d.88-90, vol.I).

Astfel, instanța de apel audiind participanții la proces, verificând prin prisma art. 101 Cod de procedură penală probele administrate la etapa de urmărire penală și cercetare judecătorească în prima instanță și în instanța de apel, a constatat că instanța de fond a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului încadrarea juridică corespunzătoare, și anume comiterea de către Găvaze Dorel a infracțiunii prevăzute de art. 207 Cod penal, cu semnele calificative: *scoaterea ilegală a copilului din țară pe cale ilegală, în scopuri altele decât cele indicate la art. 206 Cod penal.*

Instanța de apel a ajuns la concluzia că afirmațiile avocatului Guțu Sergiu privind nevinovăția inculpatului Găvaze Dorel în comiterea faptei penale incriminate se combate prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice, cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile părții vătămate, martorilor și probele scrise cercetate în ședința de judecată. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii.

Analizând temeiul dat în raport cu motivele invocate în apelul declarat, instanța de apel a conchis că acesta nu și-a găsit confirmare.

După cum rezultă din conținutul apelului, autorul acestuia nu este de acord cu condamnarea clientului său, considerând că acțiunile lui Găvaze Dorel nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, solicitând să fie achitat.

Astfel, instanța de apel a menționat că sub aspectul situației de „*nemîntunire a elementelor infracțiunii*”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (*persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea*).

Consecvent, instanța de apel a evidențiat că în apel nu au fost invocate motive noi care nu au fost apreciate de către instanța de fond, iar motivele invocate în cererea

de apel poartă un caracter pur declarativ, fiind lipsite de substanță obiectivă, or, aceleași circumstanțe au fost invocate de partea apărării și în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, cărora instanța de fond le-a dat o apreciere convenită, pe care instanța de apel le însușește, iar reiterarea de către instanța de apel a alegațiilor instanței de fond în partea contestată de către apelant, în contextul expus, este inoportună, or, instanța de apel le-a apreciat ca fiind legale și întemeiate.

La adoptarea sentinței, și anume, la individualizarea pedepsei penale, instanța de apel a subliniat că instanța de fond a respectat prevederile art. 96, art. 384, art. 385 alin. (1), art. 394 alin. (1) și alin. (2) și art. 389 Cod de procedură penală, conform cărora instanța este obligată să indice în partea descriptivă a sentinței/deciziei care sânt circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului, datele care caracterizează persoana inculpatului, precum și motivele soluției adoptate referitoare la stabilirea pedepsei sau la liberarea de pedeapsă penală.

Cu privire la numirea pedepsei penale, instanța de apel a indicat că prima instanță la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Concomitent, instanța de apel a conchis de a-l libera pe Găvaze Dorel de la executarea pedepsei sub formă de închisoare stabilită pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 207 Cod penal, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 389 alin. (4) pct.2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 Cod penal și în cazurile prevăzute în art.89 alin.(2) lit. a), b), c), e), f) și g) Cod penal.

Conform art. 107 alin. (1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

Sub acest aspect, instanța de apel a menționat că la data de 31.12.2021 a intrat în vigoare Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova

Astfel, potrivit art. 1 alin.(1) al Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art.2- 5, 7, 8.

Conform prevederilor art.2 alin. (1) din Legea menționată, procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

Iar, aliniatul (4) al aceluiași articol, stipulează că în privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin.(1)-(3) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art.1 și nu cade sub incidența art.6.

Totodată, instanța de apel a indicat că la art.6 din Legea nr. 243 din 24.12.2021, sunt prevăzute temeiurile care fac imposibilă aplicarea catului de amnistie.

În acest sens, instanța de apel a reținut că inculpatul Găvaze Dorel s-a eschivat de la examinarea cauzei penale, fiind anunțat în căutare, iar partea apărării a pledat pentru adoptarea unei sentințe de achitare, astfel, se constată că la cazul dedus judecării sunt aplicabile prevederile art. 2 alin. (4) din Legea nr. 243 din 24.12.2021.

Prin urmare, luând în considerație că pe parcursul examinării cauzei penale, a fost stabilită cu certitudine vinovăția inculpatului Găvaze Dorel în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 207 Cod penal, infracțiune care a fost comisă până la intrarea în vigoare a Legii nr. 243 din 24.12.2021, pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă a închisorii de până la 6 ani, iar careva temeiuri prevăzute la art. 6 alin. (1) din Legea nr. 243 din 24.12.2021 care ar împiedica aplicarea actului de amnistie de către instanța de judecată nu au fost stabilite, instanța de apel a constatat asupra liberării lui Găvaze Dorel de la executarea pedepsei sub formă de închisoare stabilită pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 207 Cod penal, în legătură cu survenirea actului de amnistie. Or, amnistia este actul de clemență al puterii legiuitoare, prin care aceasta, din considerente de ordin politic sau social, înlătură răspunderea penală și consecințele condamnării pentru infracțiunile săvârșite până la apariția sa.

Din considerentele expuse supra, instanța de apel a ajuns la concluzia de a admite apelul avocatului Sergiu Guțu declarat în numele inculpatului Găvaze Dorel, împotriva sentinței din alte motive decât cele invocate, casează parțial sentința în latura pedepsei, rejudecă cauza și a emis o hotărâre nouă în partea casată.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală solicită casarea deciziei cu menținerea sentinței emise de către prima instanță.

În susținerea recursului declarat, acuzatorul de stat remarcă să instanța de apel a pronunțat o decizie neîntemeiată bazată pe o interpretare eronată a legislației, or, în lipsa inculpatului și acordul acestuia, nu poate fi aplicate la caz prevederile egale din Legea amnistiei nr. 243 din 24.12.2021 în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că, acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să decidă asupra inadmisibilității recursului în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din conținutul recursului declarat de procuror, se reține că recurentul invocă temeiul pentru recurs stipulat la pct. 6) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit cărora *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

În esență, criticele recurentului se axează pe ideea că, instanța de apel nu a intrat pe deplin în esența cauzei penale, și eronat a aplicat în privința inculpatului amnistia, deoarece la caz lipsește acordul inculpatului, mai mult ultimul s-a eschivat de la urmărirea penală, dar și de la cercetarea judecătorească.

Astfel, Colegiul penal respinge alegațiile procurorului ca fiind nefondate din următoarele considerații:

În corespundere cu art. 1 alin. (4) din Legea nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, aplicarea amnistiei față de persoanele inculpate *se decide de instanța de judecată*, la faza de *judecare a cauzei*.

Art. 2 alin. (1) și (4) prescriu că, procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

În privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin. (1) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art. 1 și nu cade sub incidența art. 6.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, relevă în mod concludent că instanța de apel corect a pronunțat o sentință de condamnare și în baza art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală l-a liberat pe Găvaze Dorel de la executarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, deoarece în cauza respectivă sunt întrunite condițiile aplicării Legii amnistiei nr. 243 din 24.12.2021 în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Or, din prevederile indicate supra se constată clar că în cazul în care inculpatul refuză încetarea procesului (ceia ce echivalează și cu lipsa acordului scris al inculpatului), însă instanța de fond a constatat pe deplin ca fiind demonstrată vinovăția inculpatului în cele imputate, atunci instanța poate decide de a aplica prevederile Legii amnistiei 243 din 24.12.2021 în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, fără a acordul inculpatului.

La caz, instanța de apel a pronunțat o decizie de condamnare, deoarece în consecutivitatea prescripțiilor din art. 1 alin. (1), 7 alin. (1) – (8), 2 alin. (4), 275 pct. 4), 285 alin. (2) și (7), 350 alin. (1), 332 alin. (1) și (5), 384 alin. (1), (3) și (4), 389 alin. (1) și (4) pct. 2), 394 alin. (1) pct. 1), 2) și 5), 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, se atestă clar și concludent că încetarea procesului penal în cazul amnistiei poate fi dispusă doar de instanța de fond, și doar la faza ședinței preliminare, când inculpatul consimte (*art. 350 alin. (1), 332 alin. (1) Cod de procedură penală*).

Ulterior însă, dat fiind că procedura continuă în mod obișnuit (art. 332 alin. (5) Cod de procedură penală), instanțele de fond și de apel (art. 413 alin. (1), art. 415 alin. (1) pct. 2), 419 Cod de procedură penală), hotărâsc asupra învinuirii înaintate inculpatului și aplicarea actului de amnistie doar prin adoptarea sentinței sau *deciziei de condamnare, când vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar în dispozitiv - cu constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei* (art. 384, 389 alin. (1) și (4) pct. 2), 394, 395 Cod de procedură penală).

Lecturând decizia instanței de apel, Colegiul penal ajunge la concluzia că instanța de apel nu a comis erori, pronunțând o decizie legală și întemeiată.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că, temeiul invocat de către procuror nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 februarie 2022, în cauza penală în privința lui *Găvaze Dorel XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă și pronunțată integral la *03 august 2022*.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana